

תוספת מס' 1.

לעתון הרשמי, גליון מיוחד, מס' 1019 מיום 13 ביוני, 1940.

פקודת הפיצויים (הגנה).

מס' 18 לש' 1940.

פקודה הקובעת הוראות למתן פיצויים בשל פעולה שנקטו בה מטעם הוד מלכותו אגב השמוש בסמכויות ידועות של שעת חירום, ולמטרות הקשורות עם הענין הנזכר לעיל.

הנציב העליון לפלשתינה (א"י) מחוקק בזה בעצתה של המועצה הפלשתינאית (א"י) לאמור:—

השם הקצר
ותחילת התוקף.

1.—(1) פקודה זו תקרא פקודת הפיצויים (הגנה), 1940.

(2) פקודה זו רואין אותה כאילו קבלה תוקף ביום העשרים וששה בחודש אוגוסט, אלף ותשע מאות ושלושים ותשע.

2.—(1) בפקודה זו יהיו לביטויים דלקמן הפירושים שבצדם, זאת אומרת —
„אירון“ פירושו כל מכונת טיסה, דאון או ספינת אויר או כל בלון (בין קשור ובין חפשי);
„שעת החירום“ פירושה שעת החירום שהיתה עילה לחקיקת פקודה זו;
„סמכויות לשעת חירום“ פירושו כל סמכות שניתנה בתוקף —

(א) התקנות שהותקנו עפ"י חוק הסמכויות לשעת חירום (הגנה), 1939, ועפ"י דבר המלך במועצה על הסמכויות לשעת חירום (הגנת המושבות), הששי, פ. 62, 1939.

פרק פטו.

(ב) סעיף 49 מפקודת בתי הדואר, או

(ג) פסקא 4 מן התוספת הראשונה לדבר המלך על הטיס במושבות הטלת חוקים), 1937, כפי שתוקן עפ"י כל חוק שהוחק לאחריו.

או כל סמכות הנתונה לשימוש בתוקף הזכות העליונה (פרירוגטיבה) של הכתר;

„שימוש בסמכות“ כולל גם כוונה שימוש;

„כליה ובליה הוגנות“, ביחס לרכיב שהחזיקו בו מטעם הוד מלכותו או שנלקח באנגריא מטעם הוד מלכותו, פירושו אותן הכליה והבליה ההוגנות

שאפשר היה לצפות כי תחולנה ברכוש אלמלא באו והחזיקו בו בצורה
האמורה לעיל, או אלמלא נלקח באנגריא כאמור לעיל, הכל לפי הענין ;
„סחורה“ פירושה כל מטלטלין, פרט לספינות, לכלי-רכב ולאויירונים ;
„קרקע“ פירושה כפירוש שניתן לה בפקודת הקרקעות (הפקעה) ;
„בעלים“ —

פרק עו.

(א) ביחס לכל קרקע שכבר נעשו בה פעולות סידור, פירושו הבעל
הרשום של אותה קרקע, וביחס לכל קרקע שלא נעשו בה פעולות
סידור, פירושו מי שמקבל את דמי החכירה והרווחים של הקרקע
במסיבות העושות אותו לבעליה הידוע, בין שהוא מחזיק בה ובין
שאינו מחזיק בה, בין שהוא בעליה הרשום ובין שאינו בעליה הרשום,
או

(ב) ביחס לכל רכוש פרט לקרקע, פירושו מי שהזכות בידו למכור את
הרכוש ומניחין כי אין הרכוש כפוף לשום משכנתא, שעבוד, עקול,
או לכל התחייבות כיוצא בזה ;

והבטוי „נעשו פעולות סידור“ בהגדרה זו, כשמשתמשים בו בקשר
לקרקע, פירושו כל קרקע הכלולה בלוח-זכויות או בלוח-חלוקה שהודבק
בהתאם להוראות פקודת הקרקעות (סידור זכות הקנין) ;

„נקבע“ פירושו נקבע בתקנות שהתקין הנציב העליון ;

פרק פ.

„לקיחה באנגריא“ פירושה, ביחס לכל רכוש, החזק ברכוש או דרוש להעמיד
את הרכוש לצרכי הרשות הלוקחת את הרכוש באנגריא ;
„פעולות מלחמה“ פירושו פעולת מלחמה מצד אויב או פעולות מלחמה
תוך מלחמה באויב או תוך הדיפת התקפה מדומה של אויב.

(2) לצרכי פקודה זו תהא עשייתה של כל עבודה, ביחס לקרקע, כוללת
את הריסתו, סתירתו, ניתוצו או הפסלתו של כל דבר שהושם באותה קרקע או
עליה או מעליה, וכן קיומו של כל מפעל או דבר באותה קרקע או עליה או
מעליה וסילוקו של כל דבר שהושם, שנהרס או שנותץ כאמור לעיל אגב השימוש
בסמכויות לשעת חירום.

ה ז כ ו ת ל פ י צ ו י י מ י ד ת ה פ י צ ו י י מ .

3.—(1) אם, אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום במשך התקופה המתחילה
ביום עשרים וששה באוגוסט, אלף ותשע מאות וששים ותשע, וגומרת ביום
שיכריזו עליו הוד מלכותו בדבר מלך במועצה כיום שבו נסתיימה שעת חירום,—

פיצויים בשל פעולה
שנקטו בה אנב
שימוש בסמכויות
לשעת חירום.

(א) החזיקו בכל קרקע מטעם הוד מלכותו, או
(ב) לקחו באנגריא או רכשו מטעם הוד מלכותו, כל רכוש פרט לקרקע, או
(ג) נעשתה כל עבודה בקרקע מטעם הוד מלכותו, שלא בתור אמצעי שנקטו

בו כדי למנוע את התפשטות תוצאות הנזק שנגרם ע"י פעולות מלחמה, הרי,
בהתחשב עם ההוראות דלקמן של פקודה זו, תשלם ממשלת הארץ פיצויים,
שיוערכו בהתאם לאותן הוראות, בשל החזקת הקרקע או בשל לקיחת הרכוש
באנגריא או רכישתו או בשל עשיית העבודה, הכל לפי הענין.

(2) לצרכי סעיף זה, הרי אם באה דרישה להעמיד כל מקום באניה או באירון לצרכי כל רשות, רואין אותה כלקחת רכוש באנגריא.

פיצויים ביטל חוקה
בקרקע.

4.—(1) הפיצויים שישולמו עפ"י הפקודה הזאת בשל תפיסת חוקה בכל קרקע יהיו הסך הכולל של הסכומים הבאים, זאת אומרת—

(א) סכום השוה לדמי החכירה שאפשר היה לקבל מחוכר המחזיק בקרקע, במשך התקופה שבה מוסיפין להחזיק באותה קרקע אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום, עפ"י חוזה החכירה שנחתם לפני התחלתה של אותה תקופה:

בתנאי שבענין קרקע שמשלמים עליה מס רכוש עירוני, רואין את דמי החכירה שהיה אפשר לקבל מחוכר כאמור לעיל בסכום שאינו עולה על סכום השוי השנתי של אותה קרקע כפי שהוערך בהתאם להוראות פקודת מס הרכוש העירוני, וכן

פרק קטן.

(ב) סכום השוה לדמי התיקון של כל נזק שנגרם לקרקע במשך התקופה שבה מוסיפין להחזיק בקרקע כאמור לעיל (פרט לאותו שיעור התיקון שנעשה במשך אותה תקופה ע"י אדם הפועל בשם הוד מלכותו), ואין מביאין בחשבון זה שום כליה ובליה הוגנות ושום נזק שנגרם עקב פעולות מלחמה, וכן

(ג) כשהקרקע היא אדמה חקלאית, סכום השוה לסכום שאפשר היה לקבל מחוכר חדש, נוסף על דמי החכירה, בעד דברים שנעשו קודם לכן לשם עיבוד הקרקע ובעד זרעים, טיוב הקרקע, גידול תבואה ושאר דברים כיוצא בזה, עפ"י חוזה החכירה שנחתם סמוך להחזקת הקרקע אגב שימוש בסמכויות לשעת חירום, וכן

(ד) סכום השוה לסכום כל הוצאות שהוצאו בצדק, שלא מטעם הוד מלכותו, כדי למלא אחרי כל הוראות שניתנו בשם הוד מלכותו בקשר להחזקת הקרקע:

בתנאי כי —

(1) כשיבואו לחשב, לצרכי פסקא (א) של סעיף קטן זה, את דמי החכירה שהיה אפשר לקבל בעד הקרקע, וכשיבואו לחשב, לצרכי פסקא (ג) של סעיף קטן זה, כל סכום שהיה אפשר לקבל מחוכר חדש נוסף על דמי החכירה, לא יביאו בחשבון כל השבחה במחירים שחלה כתוצאה משעת החירום, וכן

(11) בעד נזק שנגרם לקרקע לא ישלמו, בתוקף פסקא (2) של סעיף קטן זה סכום הגדול משויה של הקרקע בזמן שבאו והחזיקו בה אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום, ואין מביאין בחשבון כל השבחה בשויה שחלה כתוצאה משעת החירום.

(2) כל פצויים עפ"י פסקא (א) של הסעיף הקטן הקודם, רואים אותם כאילו מגיע זמן פרעונם מיום ליום במשך התקופה שבה מחזיקין בקרקע אגב שימוש בסמכויות לשעת חירום, ומחלקים אותם איפוא באופן יחסי לפי הזמן, ומשלמין אותם למי שהיה זכאי באותה שעה להחזיק בקרקע אלמלא באו והחזיקו בה אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום, ואולם סעיף קטן זה אין כחו יפה עד כדי לחייב שהתשלומים ייפרעו בהפסקות של פחות משלשה חדשים.

(3) כל פיצויים עפ"י פסקא (ב) של סעיף-קטן (1) של סעיף זה יגיע זמן פרעונם בסוף התקופה שבה החזיקו בקרקע אגב שימוש בסמכויות לשעת חירום, וישולמו למי שהיא בעל הקרקע באותה שעה.

(4) כל פיצויים עפ"י פסקא (ג) לסעיף-קטן (1) של סעיף זה יגיע פרעונם בזמן שבו החזיקו בקרקע אגב שימוש בסמכויות לשעת חירום, וישולמו למי שהחזיק בקרקע סמוך לאותו הזמן.

(5) כל פיצויים עפ"י פסקא (ד) לסעיף-קטן (1) של סעיף זה, יגיע פרעונם בזמן שהוצאו ההוצאות שבעדן משלמים את הפיצויים, וישולמו לאיש שעל ידו או בשמו הוצאו ההוצאות.

5.—(1) פיצויים עפ"י פקודה זו בעד עשיית עבודה בקרקע לא ישולמו אלא אם הופחת השוי השנתי של הקרקע מחמת עשיית העבודה.

פיצויים בעד
עשיית עבודה
בקרקע.

(2) הפיצויים שיש לשלם עפ"י פקודה זו בעד עשיית כל עבודה בקרקע יהיו מלכתחילה סכום שיחושב על יסוד ההפחתה שחלה בשוי השנתי של הקרקע ושיש ליחסה לעשיית העבודה, וישולמו בשיעורים רבע שנתיים, בסוף כל רבע שנה, למי שהיה זכאי באותה שעה להחזיק בקרקע.

כל פיצויים עפ"י סעיף-קטן זה, רואים אותם כאילו מגיע זמן פרעונם מיום ליום ויקציבום איפוא באופן יחסי לפי הזמן.

(3) אם בכל עת שהיא, לאחר שחלה חובת תשלום פיצויים עפ"י הסך הקודם מחמת עשיית כל עבודה בקרקע, בא אדם הפועל בשם הוד מלכותו והוא —

(א) מחזיר את הקרקע, עד כמה שאפשר, למצב שהיתה נתינה בו אלמלא נעשתה בו העבודה, או

(ב) מסר לאדם הזכאי באותה שעה להחזיק בקרקע הודעה בכתב על רצונו לסלק את ההתחייבות לפיצויים ע"י שישלם, לא לפני תאריך שייקבע באותה הודעה, תשלום חד-פעמי בהתאם להוראות דלקמן של סעיף זה,

הרי התקופה שיש לשלם בעדה פיצויים עפ"י הסעיף-קטן הקודם מחמת עשיית העבודה תבוא לקצה יום לפני היום שבו הושלמה החזרת הקרקע למצבה הנ"ל או יום לפני היום שנקבע באותה הודעה, הכל לפי הענין.

(4) אם, בתוקף פעולתו של הס"ק האחרון ביחס לכל עבודה שנעשתה בקרקע באה לקצה התקופה שיש לשלם בעדה פיצויים עפ"י ס"ק (1) של סעיף זה מחמת עשיית העבודה, הרי אם מקץ התקופה האמורה נמצא ששויה של כל זכות או טובת-הנאה שהיתה או לאדם בקרקע הוא פחות מן השוי שיכול היה להיות לה אלמלא נעשתה בה העבודה, משלמים לו בתורת פיצויים עפ"י פקודה זו סכום השווה לסכום ההפחתה הנ"ל בשויה של הזכות או טובת הנאה: ורואים את הפיצויים הללו כאילו מגיע זמן-פרעונם מקץ התקופה האמורה.

(5) בהקדם האפשרי לאחר החזרת קרקע למצבה הקודם או לאחר מסירת הודעה בהתאם לסעיף קטן (3) של סעיף זה, הרי האדם שביצע את החזרה אי שסר את ההודעה ידאג לכך שדבר-החזרה או שתוכן ההודעה, הכל לפי הענין, פורסמו בצורה שתהא לדעתו הצורה המתאימה ביותר להודעת הדבר לאנשים הנוגעים בדבר.

(6) כשיבואו להחליט לצרכי סעיף זה אם השוי השנתי של כל קרקע פחת מחמת עשיית העבודה בה וכשיבואו להעריך פיצויים עפ"י סעיף זה בעד עשיית עבודה בקרקע, מניחין שאי אפשר להחזיר את הקרקע למצב שהיתה נתונה בו אלמלא נעשתה העבודה.

(7) לצרכי סעיף זה לא יביאו בחשבון כל ירידה או פחת בשוי שיש ליחסם רק לאבדן הנאה או נוחות.

(8) שום פיצויים עפ"י סעיף זה לא ישולמו, ביחס לכל קרקע, בעד כל תקופה שבה החזיקו בקרקע מטעם הוד מלכותו אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום.

(9) בסעיף זה —

(א) הביטוי „השוי השנתי“, ביחס לכל קרקע שמשלמים עליה מס רכוש עירוני, פירושו השוי השנתי של אותה קרקע כפי שהוערך בהתאם להוראות פקודת מס הרכוש העירוני, וביחס לכל קרקע אחרת פירושו דמי-החכירה שאפשר היה לקבלם בעד החכרת הקרקע משנה לשנה; וכן

פרק קס"ו.

(ב) הביטוי „ירידה בשוי השנתי“, פירושו, ביחס לעשיית עבודה בכל קרקע, שעור הירידה בסכום השוי השנתי של הקרקע לעומת מה שהיה יכול להיות אלמלא נעשתה העבודה.

פיצויים בעד לקיחה באנגריא או בעד רכישה של ספינה, מרכבה ואוירונים.

6—(1) הפיצויים שיש לשלם עפ"י פקודה זו בעד לקיחה באנגריא של כל ספינה, מרכבה או אוירון יהיו הסך הכולל של הסכומים הבאים, זאת אומרת—

(א) סכום השוה לסכום שהיה אפשר לקבל מאדם תמורת השימוש בספינה או במרכבה או באוירון במשך תקופת האנגריא, עפ"י חוזה-שכירות שלפיו הוא מתחייב לשאת בהוצאות הביטוח, הכלכלה והנהיגה של הספינה או המרכבה או האוירון, וכן

(ב) אם נחתם הסכם בשם הוד מלכותו שלפיו תהא נהיגת הספינה, המרכבה או האוירון במשך התקופה האמורה מסורה לאדם שאלמלא האנגריא היה זכאי להחזיק בספינה או במרכבה או באוירון או לאדם שהוא בעליהם, סכום השוה לסכום כל הוצאות שהוצאו בצורה הוגנת ע"י אותו אדם בקשר לכלכלתם ולנהיגתם של הספינה או המרכבה או האוירון במשך התקופה האמורה, פרט להוצאות שהובאו בחשבון לצרכי פסקא (א) של סעיף-קטן זה, וכן

(ג) סכום השוה לדמי התיקון של כל נזק שנגרם במשך התקופה האמורה לספינה או למרכבה או לאוירון ושלא הביא לידי הרס גמור של הספינה או המרכבה או האוירון (פרט לתיקון שנעשה במשך אותה תקופה ע"י אדם הפועל בשם הוד מלכותו), ואין מביאין בחשבון זה שום כליה ובליה הוגנות, וכן

(ד) אם במשך תקופת האנגריא נהרסו לגמרי הספינה או המרכבה או האוירון, סכום השוה לשוי של הספינה או המרכבה או האוירון עובר לנזק שגרם להרס, וכן

(ה) סכום השוה לסכום כל הוצאות שהוצאו בצדק, שלא מטעם הוד מלכותו, כדי למלא אחרי כל הוראות שניתנו בשם הוד מלכותו בקשר ללקיחה באנגריא:

בתנאי כי —

(1) כשיבואו לחשב, לצרכי פסקא (א) של סעיף־קטן זה, את הסכום שאפשר היה לקבל בעד השימוש בכל ספינה, מרכבה או אוירון, לא יביאו בחשבון כל השבחה בערכם שחלה כתוצאה משעת החירום, וכן

(11) אין לשלם, בתוקף סעיף קטן זה, כל פיצויים בעד הרס מרכבה או אוירון או בעד נזק שנגרם להם כתוצאה מפעולות מלחמה, אלא אם כן מוכיחין כי בשעה שנהרסו או ניוזקו המרכבה או האוירון, הוגדל במדה ניכרת חשש הסכנה להריסתם כתוצאה מפעולות מלחמה, דוקא מחמת שנלקחו באנגריא אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום, וכן

(111) אין לשלם פיצויים בעד כל נזק בתוקף פסקא (ג) של סעיף־קטן זה, אם חלה כבר חובת תשלום פיצויים בעד הוצאות שהוצאו לתיקון כל נזק בתוקף פסקא (ב) של סעיף־קטן זה.

(2) כל פיצויים עפ"י פסקא (א) של הסעיף הקטן הקודם רואים אותם כאילו מגיע פרעונם מיום ליום במשך התקופה שבה יהיו הספינה, המרכבה או האוירון לקוחים באנגריא אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום, ומחלקים אותם איפוא באופן יחסי לפי הזמן, וישולמו לאדם שהוא בעל הספינה, המרכבה או האוירון בשעה שתשלום הפיצויים מגיע, ואולם אין כחו של סעיף־קטן זה יפה כדי לחייב סידור תשלומים בהפסקות של פחות מחודש ימים.

(3) אם ביום שהגיע פרעונם של פיצויים בתוקף פסקא (א) לסעיף־קטן (1) של סעיף זה היה אדם אחר זולת בעל האניה, המרכבה או האוירון זכאי, אלמלא האנגריא, להחזיק או להשתמש בהם בתוקף חוזה שכירות קיים, הרי רואין את האדם שקבל את הפיצויים כאילו קבלם בתורת נאמן מטעם האדם הנזכר לראשונה.

(4) כל פיצויים עפ"י פסקא (ב) או פסקא (ה) של סעיף־קטן (1) לסעיף זה יגיע פרעונם בזמן שהוצאו ההוצאות שבעדן משלמים את הפיצויים, וישולמו לאדם שעל ידו או בשמו הוצאו ההוצאות, ואולם סעיף־קטן זה אין כחו יפה כדי לחייב סידור תשלומים בהפסקות של פחות מחודש ימים.

(5) כל פיצויים עפ"י פסקא (ג) או פסקא (ד) של סעיף־קטן (1) לסעיף זה יגיע פרעונם בסוף תקופת האנגריא ובהתחשב עם ההוראות הבאות של פקודה זו ישולמו לאדם שבאותה שעה הוא בעל הספינה, המרכבה או האוירון.

(6) לצרכי סעיף־קטן (1) של סעיף זה, הביטוי „הרס גמור” יהא לו אותו הפירוש שניתן לו לצרכי החוק הדין בביטוח, ובהתאם לכך יפורש כאילו הוא כולל משמעות של הרס גמור; ומשולמו לאדם פיצויים שחל פרעונם בתוקף פסקא (ד) של אותו סעיף־קטן בעד כל הרס, תהא לכתר אותה הזכות לקבל לרשותו טובת־הנאה בכל מה ששרד מן הספינה, המרכבה או האוירון ותהיינה לו לגבי הספינה, המרכבה או האוירון אותן הזכויות והתקנות שהיו לו אילו שולמו הפיצויים ע"י הכתר בתורת מבטח עפ"י חוזה המבטח אותו אדם נגד ההרס הנ"ל.

(7) הפיצויים שיש לשלם עפ"י פקודה זו בעד רכישת כל ספינה, מרכבה או אוירון יהיו סכום השווה לשוים של הספינה, המרכבה או האוירון סמוך לרכישתם, ואין מביאין בחשבון כל השבחה שחלה בשוים כתוצאה משעת החירום, ובהתחשב עם ההוראות הבאות של פקודה זו ישולמו הפיצויים לאדם שבאותה שעה הוא בעל הספינה, המרכבה או האוירון.

לצרכי הערכת כל פיצויים עפ"י סעיף-קטן זה בעד רכישת כל ספינה, מרכבה או אוירון, לא יביאו בחשבון כל פיצויים עפ"י פסקא (א) או פסקא (ג) לסעיף-קטן (1) של סעיף זה שהיה צריך לשלמם בעד לקיחת הספינה, המרכבה או האוירון באנגריא.

(8) אם נעשתה אחת הפעולות דלקמן בכל עת שהיא במשך התקופה שבה היו הספינה, המרכבה או האוירון לקוחים באנגריא בשם הוד מלכותו אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום —

(א) נמסרה הודעה בכתב ע"י אדם הפועל בשם הוד מלכותו לבעל הספינה, המרכבה או האוירון האומרת כי ינהגו בהם כאילו נרכשו מטעם הוד מלכותו, או

(ב) נמכרו הספינה, המרכבה או האוירון בשם הוד מלכותו.

הרי לצרכי סעיף זה, רואין את הספינה, המרכבה או האוירון כאילו נרכשו בשם הוד מלכותו אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום, סמוך לתאריך שבו נמסרה ההודעה הנ"ל או שבו נמכרו הספינה, המרכבה או האוירון, הכל לפי הענין, ורואין את תקופת האנגריא כאילו נסתיימה בזמן שבו רואין את רכישת הספינה, המרכבה או האוירון כמבוצעת בחוקף סעיף-קטן זה.

(9) אם בוצעה מכירת כל ספינה, מרכבה או אוירון כמוזכר בפסקא (ב) של הסעיף הקטן הקודם, הרי האדם שביצע את המכירה ימסור, בהקדם האפשרי לאחר כך, הודעה בכתב על המכירה לאדם שאלמלא המכירה היה באותה שעה בעל הספינה, המרכבה או האוירון.

פיצויים בעד תפיסה
מקום באניות
ובאוירונים.

7.—(1) הפיצויים שישולמו עפ"י פקודה זו בעד דרישה להעמיד לצרכי כל רשות מקום באניה או באוירון יהיו הסך הכולל של הסכומים הבאים, זאת אומרת:—

(א) סכום השווה לסכום שהיה אפשר לקבלו תמורת השימוש במקום הנ"ל במשך התקופה שבה הועמד המקום הנ"ל לצרכי הרשות בתוקף הדרישה הנ"ל, ואין מביאין בחשבון זה כל השבחה שחלה במחירים כתוצאה משעת החירום, וכן

(ב) סכום השווה לסכום כל הוצאות שהוצאו בצדק, שלא מטעם הוד מלכותו, כדי למלא אחרי כל הוראות שניתנו בשם הוד מלכותו בקשר לדרישה הנ"ל.

(2) כל פיצויים עפ"י פסקא (א) של הסעיף-הקטן הקודם רואים אותם כאילו מגיע פרעונם מיום ליום במשך התקופה שבה הועמד המקום באניה או באוירון לצרכי הרשות בהתאם לדרישה הנ"ל, ומחלקים אותם איפוא באופן יחסי לפי הזמן, וישולמו לאדם שהוא בעל האניה או האוירון בשעה שמגיע פרעון הפיצויים, ואולם אין כחו של סעיף-קטן זה יפה עד כדי לחייב סילוק כל תשלום לפני גמר התקופה האמורה.

(3) אם ביום שהגיע פרעונם של פיצויים בתוקף פסקא (א) לסעיף-קטן (1) של סעיף זה, היה אדם אחר זולת בעל האניה או האוירון זכאי, בתוקף חוזה שכירות קיים, להחזיק או להשתמש באניה או באוירון או היה זכאי, בתוקף חוזה קיים, להשתמש במקום שבאניה או באוירון אלמלא הדרישה שבעדה משלמים את הפיצויים, הרי רואין את האדם המקבל את הפיצויים כאילו קבלם בתורת נאמן מטעם האדם הנזכר לראשונה.

(4) כל פיצויים עפ"י פסקא (ב) לסעיף-קטן (1) של סעיף זה יגיע פרעונם בזמן שהוצאו ההוצאות שבעדן משלמים את הפיצויים וישולמו לאדם שעל ידו או בשמו הוצאו ההוצאות.

8—(1) בהתחשב עם הוראות הסעיף הקטן הבא, הרי הפיצויים שיש לשלם עפ"י פקודה זו בעד הלקיחה באנגריא או בעד הרכישה של כל סחורה יהיו סכום השווה למחיר שהיה אפשר לו לאדם, שהיה בעל הסחורה סמוך ללקיחתה באנגריא או לרכישתה, לקבלו בעד מכירת הסחורה באותו זמן, ומביאין בחשבון את מצב הסחורה באותה שעה ואין מביאין בחשבון כל השבחה שחלה במחיר הסחורה כתוצאה משעת החירום.

פיצויים בעד לקיחה באנגריא או בעד רכישה של סחורה, פרט לספינות, מרכבות ואוירונים. למרכבות ולאוירונים.

(2) כל פיצויים עפ"י הסעיף-קטן הקודם יהיו כדלקמן:—

(א) כשהאדם שהיה בעל הסחורה סמוך ללקיחתה באנגריא או לרכישתה הוא האדם שייצר את הסחורה על מנת למכרה, לא יעלו הפיצויים על הסכום הכולל של —

(1) ההוצאות שהוצאו בצדק ע"י אותו אדם בייצור הסחורה, וכן
(11) הרייח שהיה אפשר לו לקבל אילו מכר את הסחורה סמוך ללקיחתה באנגריא או לרכישתה, או

(ב) כשהאדם שהיה בעל הסחורה סמוך ללקיחתה באנגריא או לרכישתה איננו מייצר הסחורה והוא קנה אותה על מנת למכרה, לא יעלו הפיצויים על הסכום הכולל של —

(1) המחיר שיכול היה בצדק לשלמו בעד הסחורה בשעה שקנה אותה, וכן

(11) הרייח שהיה אפשר לו לקבל אילו מכר את הסחורה סמוך ללקיחתה באנגריא או לרכישתה.—

וכשיבואו להעריך פיצויים בכל מקרה אחר לא יביאו בחשבון כל ריח שהיה אפשר לקבל ממכירת הסחורה:

בתנאי שאם בשעה שאיוו סחורה נלקחה באנגריא או נרכשה בשם הוד מלכותו היה המחיר או המחיר המקסימלי שבו מותר למכור את הסחורה קבוע בחוק, לא יפורש סעיף-קטן זה כאילו הוא מרשה לקבוע, בתורת פיצויים עפ"י הסעיף-קטן הקודם בעד הלקיחה באנגריא או הרכישה, כל סכום העולה על אותו מחיר או על אותו מחיר מקסימלי, הכל לפי הענין.

כל מקום בהוראות דלעיל של סעיף-קטן זה שמדובר בו על אדם שייצר את הסחורה על מנת למכרה וכל מקום שמדובר בו על מייצר הסחורה, יפורש כאילו הוא כולל את בא כוחו האישי או כל אדם המנהל את העסק כיורש זכותו בתוקף כל העברה או מסירה עפ"י החוק.

(3) הפיצויים שיש לשלם עפ"י פקודה זו בעד לקיחת כל סחורה באנגריא בעד רכישה יהיו כוללים סכום השווה לסכום כל הוצאות שהוצאו בצדק, שלא בשם הוד מלכותו, כדי למלא אחרי כל הוראות שניתנו בשם הוד מלכותו בקשר ללקיחתה באנגריא או לרכישתה של הסחורה.

(4) כל פיצויים עפ"י סעיף-קטן (1) של סעיף זה יגיע פרעונם בשעת לקיחתה באנגריא או רכישתה של הסחורה, ובהתחשב עם ההוראות הבאות של פקודה זו ישולמו לאדם שהוא בעל הסחורה באותה שעה.

(5) כל פיצויים עפ"י סעיף-קטן (3) של סעיף זה יגיע פרעונם בשעה שהוצאו הוצאות שבעדן משלמים את הפיצויים, וישולמו לאדם שעל ידו או בשמו הוצאו ההוצאות.

בתי דין לישוב סכסוכים.

9. כל מחלוקת בשאלה אם יש לשלם פיצויים עפ"י פקודה זו או בשאלת סכום הפיצויים שיש לשלם כאמור לעיל תובא, לכשאין הסכם, להחלטתו של בית הדין המתאים שיורכב עפ"י ההוראות דלקמן שבפקודה זו והחלטתו של בית דין זה תהא סופית.

ישוב תביעות ע"י
בתי דין כאין הכנס.

10.—(1) לצורך ישוב סכסוכים בשאלת תשלום פיצויים עפ"י פקודה זו בעד לקיחתן באנגריא או רכישתן של ספינות או בעד תפיסת מקום בהן, יוקם בית דין לעניני תביעות אניות (שייקרא מכאן ולהלן „בית דין לעניני אניות“) שיהא מורכב מנשיא ומשני חברים אחרים שימונו ע"י זקן השופטים.

הרכב בתי הדין.

(2) שני חברים של בית הדין יהיו שופטי בית המשפט העליון ואחד מהם, שיהא שופט בריטי, ישמש כנשיא, והחבר השלישי של בית הדין יהא אדם שיש לו, לדעת זקן השופטים, ההכשרות המתאימות.

(3) לצורך ישוב סכסוכים בשאלת תשלום פיצויים עפ"י פקודה זו, פרט לסכסוכים שבתוקף ההוראות דלעיל יהיו מסורים להחלטת בית הדין לעניני אניות, יוקם בית דין כללי לעניני תביעות (שקרא מכאן ולהלן „בית הדין הכללי“), והוא יהא מורכב משלשה אנשים לפחות שימונו ע"י הנציב העליון.

(4) ממשלת פלשתינה (א"י) תשלם —

(א) לכל חבר של בית דין שיוקם עפ"י פקודה זו אותו שכר (לכשישולם שכר) שיקבע הנציב העליון לגבי אותו חבר, וכן

(ב) את הסכומים הדרושים לכיסוי הוצאות בתי הדין שהוקמו עפ"י פקודה זו, שהנציב העליון יאשרן.

המכוונות לוי
של בתי דין.

11.—(1) כל בית דין מבתי הדין שהוקמו עפ"י פקודה זו יהיו לו הסמכויות

דלקמן, דהיינו: —

(א) להתקין תקנות הקובעות את הפרוצדורה של מסירת הודעה על התביעות, הגשתן ובירורן וכל ענינים אחרים הכרוכים בכך. תקנות שהתקין בית דין לעניני אניות טעונות הסכמת זקן השופטים, ותקנות שהתקין בית דין כללי טעונות הסכמת הנציב העליון;

(ב) לצוות אנשים להופיע ולהעיד, ולהראות ולגלות מסמכים ולהעמידם לעיון כדרך שנוהגים במשפטים המתבררים בבית משפט מחוזי ;

(ג) לפסוק ולהעריך, או לצוות להעריך, אותם סכומים בתורת הוצאות־משפט שבית הדין ימצאם לצודקים לפי הכרעת דעתו, וביחוד לפסוק הוצאות־משפט לתובע שהפסיד בדינו כשבית הדין מוצא כי פסק כזה הוא מוצדק לפי מהותה של התביעה שהוגשה ;

(ד) להזקק לעזרת יועץ־מומחה לדבר או יועצים־מומחים לדבר ולברר כל תביעה, כולה או מקצתה, בעזרתם של יועצים אלה ;

(ה) למנות מומחה או מומחים על מנת להגיש דין וחשבון על כל ענין שהוא חשוב לבירורה של כל תביעה ;

(ו) לקבוע, בהתחשב עם אישורו של הנציב העליון, את השכר, לכשיש לשלם שכר, שישולם ליועצים או למומחים האלה.

(2) בתקנות שיותקנו בהתאם לפסקא (א) של־הס"ק הקודם מותר לקבוע הוראות המרשות לבית דין להביא בחשבון כל ענין שבעיני בית הדין הוא שייך לנושא החקירה שלפניו, ואפילו אם הענין איננו כשר להתקבל כעדות עפ"י החוק הדין בעדות.

הוראות כלליות ומשלימות.

12. לא יעיינו בשום תביעה לפיצויים עפ"י פקודה זו אלא אם כן נמסרה לרשות הקבועה הודעה על התביעה, בטופס ובצורה שייקבעו, תוך ששה חדשים או תוך מועד ארוך יותר שיתיר בית הדין לעניני אניות או בית הדין הכללי (הכל לפי הענין) אם בדרך כלל ואם ביחס לכל תביעה מיוחדת או לכל סוג מיוחד של תביעות, ובכל מקרה יתחיל המועד עם התאריך שבו הגיע פרעון הפיצויים או עם תאריך חקיקתה של הפקודה הזאת, הכל לפי התאריך המאוחר יותר.

הגבלת מועד
לתביעת פיצויים.

13.—(1) שום אדם לא יהא זכאי, בתוקף פקודה זו, לפיצויים מחמת רכישת כל מטבעות זהב או נירות־ערך מטעם הוד מלכותו, או מחמת זה שהשתלטו מטעם הוד מלכותו על כל מפעל של מסילת־ברזל או על כל מפעל המתנהל ע"י אדם המנהל מפעל של מסילת־ברזל, או על כל חלק של מפעל כנ"ל.

מקרים ידועים שאין
לשלם בהם פיצויים
עפ"י פקודה זו.

(2) לא ישולמו פיצויים, בתוקף פקודה זו, לשום אדם בעד הרס של רכוש או נזק ברכוש, אם היה אותו אדם זכאי — ועד למדה שהיה זכאי — גם בלי הוראות פקודה זו, לגבות כל סכום בתורת דמי נזק או פיצויים בעד אותו הרס או אותו נזק, או אם, בשעה שאירע ההרס או הנזק, היה נדרש עפ"י כל חוזה עם הכתר, להיות מבוטח נגד ההרס או הנזק.

14. כל אימת שעפ"י ההוראות הקודמות של פקודה זו יש לשלם פיצויים בעד לקיחתו באנגריא או בעד רכישתו של רכוש לאדם שהוא בעל הרכוש סמוך ללקיחתו באנגריא או לרכישתו ואותו רכוש נמצא או בחזקתו של אדם אחר בתוקף חוזה־קניה־בדרך־שכירות, הרי רשאי אותו אדם אחר, בהודעה שימסור לרשות הקבועה, בטופס ובצורה שייקבעו ובתוך המועד שהוגבל בפקודה זו לגבי הגשת תביעת פיצויים ע"י בעל הרכוש, לתבוע שיקצבו לו אותו חלק מן הפיצויים

הוראות בענין רכוש
הכפוף לחוזי קניה
בדרך־שכירות.

שיפרט בתביעתו, ואם לא באו הצדדים לכלל הסכם ביניהם, תובא תביעתו של אותו אדם אחר לפני בית הדין שהוקם עפ"י פקודה זו ואשר יש לו שיפוט בענין כל תביעה כזאת מצד בעל הרכוש, ואותו בית דין יהא אז רשאי לחלק את הפיצויים בין בעל הרכוש ובין האדם האחר באופן שיישר בעיניו.

הוראות בענין רכוש
הנתון במשכנתא.

15. כל אימת שמשלמים סכום כסף בתורת פיצויים עפ"י כל הוראות מהוראות פקודה זו המחייבות תשלום פיצויים לבעל רכוש, הרי אם בשעה שחלה חובת תשלום הפיצויים היה הרכוש כפוף לכל משכנתא, ערבון, שעבוד או לכל התחייבות אחרת כיוצא בזה, רואין את הסכום ששולם כאמור לעיל כאילו היה כלול במשכנתא, בערבון, בשעבוד או בהתחייבות האחרת.

פיצויים שיש לשלם
בלעדי פקודה זו.

16. הוראות פקודה זו לא תפגענה בכל הסכם לתשלום (אם בדרך פיצויים או בדרך אחרת) בעד עשיית כל דבר מטעם הוד מלכותו אגב השימוש בסמכויות לשעת חירום; אלא שאם בלעדי סעיף זה היו מגיעים פיצויים בעד עשיית כל דבר כנ"ל גם עפ"י פקודה זו וגם עפ"י כל פקודה או תקנה או חוק אחרים, הרי בהתחשב עם כל הסכם כנ"ל ישולמו הפיצויים בהתאם לפקודה זו ולא באופן אחר.

מסירת הודעות.

17. כל הודעה שפקודה זו דורשת או מרשה למסור אותה לכל אדם, מותר למסרה בדרך הדואר.

סמכות הנציב העליון
להתקין תקנות.

18. רשאי הנציב העליון להתקין תקנות כלליות לביצוע הוראות פקודה זו.

הרולד מקמיכאל
נציב עליון.

8 ביוני, 1940.